

עפ"ג 8868/09/22 - אליהו איוש ע"י נגד מדינת ישראל ע"י

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 8868-09-22 איוש נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 353558/2019

בפני כבוד השופטים אלי אברבנאל, חיה זנדברג ומיכל שרביט
המערער אליהו איוש ע"י ב"כ עוה"ד טליה רם
נגד
המשיבה מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד גלית שוהם, פרקליטות
מחוז ירושלים (פלילי)

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דין שניתן בבית משפט השלום בירושלים (כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר) בת"פ 65422-01-20, שבגדרו נדון המערער למאסר בפועל למשך חודשיים ויום אחד והפעלת מאסר על תנאי של חודש, שאותו יישא המערער במצטבר לעונש המאסר בפועל, באופן שבסך הכול ירצה המערער תקופת מאסר של שלושה חודשים ויום אחד, בניכוי ימי מעצרו בגין תיק זה. כמו כן נגזר על הנאשם עונש של מאסר על תנאי.

2. המערער הורשע בעבירת איומים על מנהלת לשכת הרווחה בשכונת גילה בירושלים באומרו: "אין לי מה להפסיד, אני אפוצץ את הבניין".

המערער כבן 65 ובעברו 19 הרשעות משנים 1982 - 2019, מרביתן בעבירות אלימות, ואחת מהן בגין עבירה של מעשה מגונה. בגין הרשעותיו ירצה המערער עונשי מאסר בפועל המצטברים לעשרות חודשים בסך הכל.

מתסקיר מבחן שהוגש בעניינו לבית משפט קמא עולה כי הוא מתגורר בדיור ציבורי בגפו בתנאים קשים, ומתקיים מקצבת נכות של המוסד לביטוח לאומי, על רקע נפשי. המערער גדל בנעוריו במצוקה קשה ונפלט ממסגרות חינוכיות בגיל 10. אין הוא יודע קרוא וכתוב. במהלך השנים שהה באופן בלתי רציף במסגרות לטיפול בחולי נפש. שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית ולא סבר כי יש להאריך את המאסר על תנאי התלוי ועומד כנגד המערער.

3. בגזר הדין עמד בית משפט קמא על "חומרה בהשמעת איומים כלפי עובד ציבור שתפקידו לסייע לאנשים קשיים דוגמת הנאשם". נקבע כי מתחם העונש ההולם לעבירה עומד על חודש אחד עד שמונה חודשי מאסר בפועל, וכי נוכח הרשעותיו הקודמות של המערער יש למקם את עונשו במרכז המתחם.

אשר לבקשת ב"כ המערער להאריך את המאסר על תנאי התלוי ועומד כנגדו נקבע כי "אין טעמים של צדק או הגינות שמחייבים את הארכת המאסר במותנה. אני ער לנסיבות חייו הקשות של הנאשם ולמגבלות עמן הוא מתמודד. יחד עם זאת, לאורך שנים, הנאשם אינו מסייע לעצמו ואינו ממשיך בטיפול פסיכיאטרי לו הוא זקוק, ובכך הוא ממשיך להיות מסוכן לציבור... בהינתן טיב העבירה והצורך בהלימה, בהינתן עברו הפלילי של הנאשם בעבירות דומות, ובהיעדר אופק ממשי לעליה של הנאשם על מסע אמיתי של שיקום ותיקון, נראה כי אין מנוס כאמור מהפעלת המאסר המותנה".

את גזר הדין חתם בית משפט קמא בבקשה לגורמי הדיור בדיוור הציבורי לשמור על זכויותיו של המערער בדירה שבה הוא מתגורר "שמהווה עבורו עוגן יחיד ומשמעותי בחייו. אובדן הדירה יהיה בגדר ענישה נוספת ובלתי מידתית כלפי הנאשם, ואני מבקש מהחברה המשכנת לקחת זאת בחשבון במכלול שיקוליה".

4. בתסקיר מיום 3.12.2022 שהוגש לבקשתנו בעניינו של המערער העלה שירות המבחן פעם נוספת את חששו של המערער כי ככל שיידון למאסר דירתו תילקח ממנו. שירות המבחן ציין כי המערער מתפקד ברמה החורגת במעט מפיקור ומאופיין ב"אישיות בלתי בשלה, בעל קשיים ניכרים בשליטה בדחפים, ללא אלמנטים פסיכויטיים וללא ליקוי משמעותי בשיפוט". עוד צוין כי על פי דוח הערכת מסוכנות שהוגש בעניינו, פחתה מסוכנותו המינית.

עוד צוין כי המערער מביע הסכמה להגיע לפגישות סדירות בשירות המבחן. בהמלצתו מצוין שירות המבחן כי השמתו של המערער בבית הכלא עלולה להפר את האיזון שבו הוא נמצא ולגרום לרגרסיה במצבו, משכך שירות המבחן ממליץ עתה על הארכת המאסר על תנאי וכן על השמתו של המערער במבחן למשך שנה.

5. ב"כ המערער טוענת כי "שגה בית משפט קמא הנכבד כאשר השית על המערער מאסר בפועל ממש לאחר שלא נמצא מתאים לביצוע עבודות שירות" שכן אי התאמתו מקורה במצבו הנפשי והבריאותי. לטענתה נוכח הצטברות נסיבותיו האישיות החריגות נכון היה להימנע מגזירת מאסר עליו. עוד צוין כי כשלוש שנים חלפו מהעבירה וכי המערער נתון בסיכון ממשי לכך שאם יאסר יאבד את זכאותו לדיור וכן הסדר תשלומים שנקבע בעניינו לפירעון חובותיו ייכשל.

עוד נטען כי המערער אינו יכול לעמוד בשיקום טיפולי בשל יכולותיו הקוגניטיביות הדלות, וכי על שיקומו ניתן ללמוד מאי פתיחת תיקים בעניינו מאז האירוע מושא האישום ומהציות המלא שלו לצו פיקוח בתיק עבירת מין שבו הורשע בעבר.

6. המשיבה סומכת את ידיה על גזר הדין וטוענת כי אין עילה להתערבות בו. לטענתה נסיבות חייו הקשות של המערער הובאו בחשבון בקביעת משך המאסר שנגזר עליו, ואין מקום להקלה נוספת בו.

דין והכרעה

7. איומים בנקיטה באלימות כלפי עובדי רווחה מחייבת ענישה מחמירה ומרתיעה. משכך ונוכח הרשעותיו הקודמות

המרובות של המערער, אין למצוא פגם בגזר הדין.

ואולם לפני משורת הדין ונוכח תסקיר עדכני שהוגש לנו מאת שירות המבחן, מצאנו ללכת לקראת המערער כברת דרך של ממש, ולקבל את ערעורו באופן שיימנע את שליחתו פעם נוספת למאסר בפועל, זאת בשים לב למצבו הגבולי מבחינה קוגניטיבית, החשש הממשי לכך כי מאסרו יוביל לאובדן הדיור המוענק לו מהדיור הציבורי, דבר שכפי שקבע בית משפט קמא כאמור יהווה ענישה נוספת ובלתי מידתית כלפי המערער, וכן הסכמתו החריגה מבחינתו להתייצב למפגשים סדירים בשירות המבחן בניסיון להעניק לו טיפול משקם.

אשר על כן עונש המאסר בפועל ועונש המאסר על תנאי שנגזרו על המערער מבוטלים. עונש המאסר על תנאי שהוטל עליו בת"פ 43500-08-15 מוארך בשנתיים. בהסכמת המערער ניתן בזה צו מבחן בעניינו של המערער לשנה מיום מתן פסד דין זה.

ניתן היום, י"ז טבת תשפ"ג, 10 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.

מיכל שרביט,
שופטת

חיה זנדברג,
שופטת

אלי אברבנאל,
שופט